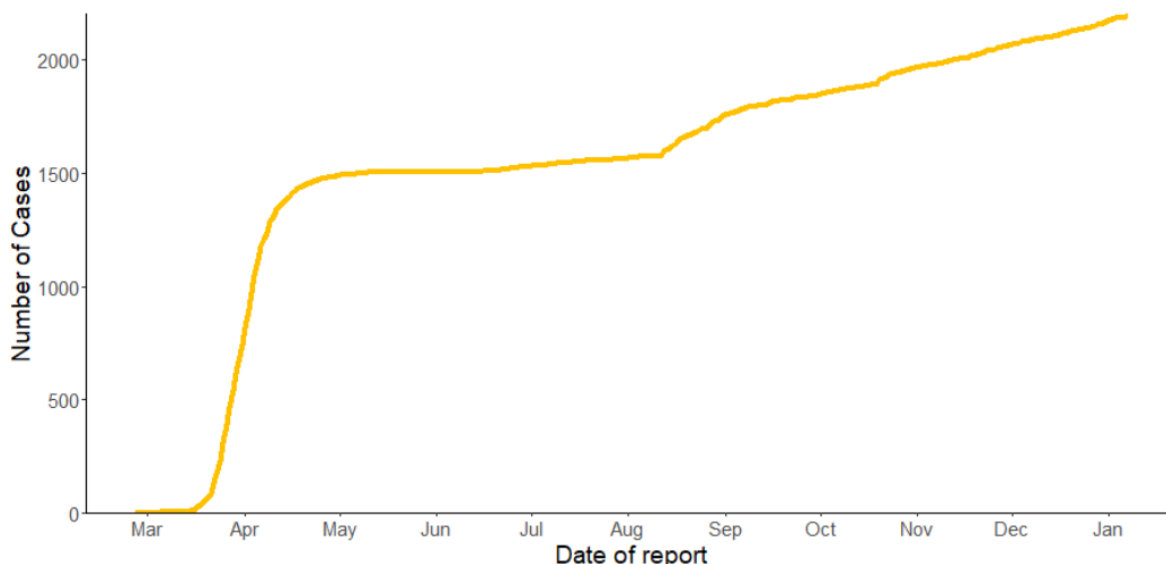

Új-Zéland

Utolsó frissítés dátuma: 2020.01.09.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma

Megerősített és valószínűsíthető esetek száma összesen, 2021. január 7., 09:00 órai állapot

Forrás: Egészségügyi Minisztérium, Új-Zéland

(<https://www.health.govt.nz/our-work/diseases-and-conditions/covid-19-novel-coronavirus/covid-19-current-situation/covid-19-current-cases>)

Pandémia állapota

Az 5,1 millió lakosú Új-Zélandon 2020. március közepe és április közepe közé esett a fertőzések felfutásának időszaka, de a kormány korán meghozott és nemzetközi összehasonlításban meglehetősen drasztikus intézkedéseinek köszönhetően sikerült megelőzni a komoly járványt, május elejére felszámolták a vírus terjedését. Augusztus 11-én – feltehetőleg külföldről behurcolva – Aucklandben ismét megjelent a járvány, de sikerült újra nagyon alacsonyan tartani a fertőzöttek számát, és november közepére elvágni a közösségen belüli fertőzési láncot. 2020. november 18. óta egyáltalán nem volt országon belüli fertőzés, új esetek csak a külföldről érkező, kötelező karanténba kerülő személyeknél fordultak elő. 2021. január 7-én 62 fertőzött személyt tartottak nyilván. A járvány első megjelenésétől 2188 fő volt az összes regisztrált fertőzött száma, amelybe az új-zélandi hatóságok beleszámolják a valószínűsíthető, de meg nem erősített eseteket is. Január 7-ei hivatalos adatok:

- eddig összesen regisztrált esetek száma: 2188
(ebből 1832 megerősített, 356 valószínűsíthető)
- gyógyult: 2101
- elhunyt: 25
- aktuális betegek száma (kórházi ápolásra senki nem szorul): 62

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások

2020. március 26-tól több mint egy hónapon át az ország a négy fokozatú koronavírus riasztási rendszer legmagasabb fokozatában volt. Ebben az időszakban lényegében csak a szűken értelmezett nélkülözhetetlen szolgáltatások végzői mozoghattak viszonylag – a munkavégzéshez kapcsolódó mértékig – szabadon. A korlátozásokat április 28-tól több lépésben oldották fel. A június 9-től érvényes első fokozatú készültségi szinten az élet gyakorlatilag a megszokott keretek közt zajlott augusztus 12-ig, amikor az aucklandi új esetek miatt ismét korlátozásokat vezettek be. Aucklandet részlegesen lezárták és karantén alá helyezték, a városban augusztus 31-ig 3. szintű riasztási fokozat lépett életbe, ismét jelentősen korlátozva a társadalmi érintkezést. A fertőzések megszűnésével az ország nagy részén 2020. szeptember 22-től, Aucklandben pedig október 8-tól ismét az első fokozatra csökkentették a készültségi szintet, ez a lakosság és az üzleti szektor számára minden korlátozástól mentes állapotot jelent. Belföldi légi járatokon, Aucklandben a tömegközlekedési eszközökön, valamint a városba érkező és onnan induló távolsági buszokon, vonatokon kötelező az orrot, száját takaró maszk viselése.

2020. március 19. óta az országba csak új-zélandi állampolgárok és állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek léphetnek be, illetve néhány koronavírus-mentes csendes-óceáni szigetállam polgárai. Amennyiben Ausztráliában sikerül megbízhatóan felszámolni a járványt, akkor az ausztrál lakosok számára is megnyílhat az akadálytalan beutazás lehetősége, akár már 2021 első negyedévében. Beutazás szempontjából az új-zélandi kormány csak olyan országot vagy régiót tekint biztonságos kiindulási pontnak, ahol legalább 28 nap telt el belső fertőzés nélkül.

Gazdasági korlátozások

2020. március 26. és április 27. között a négyes riasztási fokozatban a nélkülözhetetlen szolgáltatások – valóban nagyon korlátozott – körén kívül minden más munkahely bezárt, csak otthonról távmunka keretében lehetett a tevékenységeket folytatni. Augusztus 12-30. között Aucklandben a 3. riasztási fokozatban az alapvető szolgáltatásokat ellátó üzletek – pl. gyógyszertárak, élelmiszerüzletek, bankok – tarthattak nyitva, minden más kereskedelmi tevékenység csak kontakt nélküli módon, elektronikus fizetéssel és házhoz szállítással vagy a vásárló számára kikészített áru elkülönített felvétele révén folytatható. 2020. október 8-tól az ország teljes területén 1. riasztási fokozat érvényes, ez gyakorlatilag csak a hatósági szervek fokozott készültségét jelenti, gazdasági vagy társadalmi korlátozásokkal nem jár. A vállalkozásoknak és szolgáltatóknak azonban országszerte gondoskodniuk kell az NZ COVID Tracer kontaktuskövető applikációhoz szükséges QR kód kihelyezéséről – nem csupán klienseik, de saját dolgozóik részére elérhetően is –, bár az applikáció használata a lakosság számára csak ajánlott, de nem kötelező.

Az üzleti életet érintő szabályokról a következő honlapok adnak részletes tájékoztatást:

- <https://www.health.govt.nz/our-work/diseases-and-conditions/covid-19-novel-coronavirus/covid-19-information-specific-audiences/guidelines-businesses-and-services>
- <https://www.business.govt.nz/covid-19/>

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Áruforgalmi korlátozás nincs és nem is volt a járvány apropóján, Új-Zéland elkötelezett a szabad kereskedelem mellett. 2020. április 15-én egy Szingapúrral közösen kiadott deklarációban bejelentették, hogy nem alkalmazznak a kereskedelmet bármilyen módon akadályozó intézkedést – vám jellegű terhet, adminisztratív korlátot – számos gyógyszeripari termék, klinikai és orvosi műszerek, illetve anyagok, fertőtlenítőszer, egyéni védőeszközök széles körében.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás

Nagyon jelentősen, akár a korábbi szint kétszeresére is megemelkedtek a szállítási költségek Új-Zélandra. Ennek egyik oka, hogy a menetrend szerinti nemzetközi repülőjáratok szinte teljes szünetelése miatt utasszállító gépeken nagyon korlátozott a kapacitás légi teherszállításra, ezzel összefüggésben a teherszállító gépek egyébként is magasabb költsége szintén tovább emelkedett. A légitársaságok előrejelzése szerint a légi teherszállítás akár 2021 közepéig vagy végéig sem fog visszatérni a COVID előtti állapotba.

A tengeri szállítást is több tényező lassítja és drágítja. Még mindig éreztetni hatását a COVID miatt globális szinten – és különösen az Európa–Ázsia vonalon – megnövekedett üresjáratokból adódó költségnövekedés, esetenként az üres konténerek feltorlodása, más helyszíneken hiánya. Rendszeresen a több hetes késések is, egyrészt az egyik fontos csomópontban, Sydney kikötőjében, hónapok óta folyó sztrájkok és munkalassító akciók miatt, másrészt az új-zélandi kikötők – COVID egészségügyi intézkedések, munkaerőhiány, elhúzódozó modernizáció miatt – lecsökkent kapacitásából és zsúfoltságából adódóan. Szállítmányozó cégek szerint érdemes számításba venni a légi/tengeri vegyes szállítást, valamely ázsiai logisztikai csomópontig levegőben, onnan pedig hajón.

Az új-zélandi kormány 2020. május elején programot indított a nemzetközi légiszállítási kapacitás javítására, erre eddig 372 millió NZD támogatást allokáltak. A támogatás legalább 2021. március végéig hatályban marad. Elsődleges cél az új-zélandi export – azon belül is kiemelten a tengeri termékek kivitelének – fenntartása, illetve a létfontosságú import termékek, különösen az egészségügy szükségleteinek biztosítása. Több légitársasággal megállapodtak, hogy plusz teherszállító járatokat állítanak be, de a fuvarköltségek így is jóval a COVID előtti szinten vannak. A bevont légitársaságok: Emirates (Dubai a Magyarországhoz legközelebbi célállomás), China Airlines, China Southern, Qantas, Air New Zealand, Freightways Express, Tasman Cargo. Bővebb információ a következő honlapokon:

- <https://www.transport.govt.nz/air/government-support-for-the-aviation-sector/iafc-questions-and-answers/>
- <https://covid19.nzte.govt.nz/page/air-freight-option-for-immediate-export>

Nagyobb árulogisztikai központok helyzete

2020. március 26. és április 27. között a négyes riasztási fokozatban a kikötőkben, repülőtereken és logisztikai bázisokon az alapvető szükségleteket kielégítő árukön kívül gyakorlatilag minden más áru forgalma szünetelt. Április 28-tól az alacsonyabb riasztási fokozatba lépve az

említett teherforgalmi csomópontok ismét a szokásos módon működnek, a kikötőkben azonban az előző pontban részletezett okok miatt késésekre lehet számítani.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés

Új-Zéland gazdasági teljesítménye a legfrissebb adatok szerint 3,1%-kal esett vissza a június 30-án zárult 2019/20-as költségvetési évben. A 2018/19-es évben a GDP még 2,8%-kal bővült, a 2019/20-as költségvetési év kezdetén pedig 3% körüli növekedéssel terveztek. A COVID következtében azonban 2020. I. negyedévben a megelőző negyedévhez képest 1,2%-kal csökkent a GDP, a krízis legmélyebb szakaszát jelentő II. negyedévben pedig 11,0%-kal. Más országokhoz hasonlóan Új-Zélandon is a turisztikai és vendéglátóipari szektort, valamint a szórakoztatóipart sújtotta legerősebben a járvány gazdasági hatása. A júliustól indult 2020/21-es költségvetési évben a kormány eredetileg 0,5%-os GDP csökkenéssel számolt, és csak 2021. III. negyedévére várta, hogy a 12 havi időszakra számolt gazdasági teljesítmény újra pozitívrá fordul. Ekkortól viszont a következő három évben fokozatos fellendülést prognosztizált, a 2021/22-es évi 3,6% növekedésről 4,1%-ig gyorsulva a 2023/24 évben.

Végül azonban a visszaesés valamelyest elmaradt attól, amire a legtöbb elemző a II. negyedév során számított. A legfrissebb elemzések így akár a gazdaság gyors kilábalását – „V” alakú felfutását – is lehetségesnek tartják. Ezt alátámasztani látszik, hogy 2020. III. negyedévben a GDP rekord mértékű 14%-os növekedést produkált (az előző negyedévhez képest). 2020. novemberi elemzéseikben az ország vezető bankjainak közgazdászai – a jóval pesszimistább korábbi jóslatokhoz képest – a 2020-as naptári évre már „csak” 4-5% közötti GDP csökkenést várnak, 2021-ben pedig akár 6%-os növekedést sem tartanak elképzelhetetlennek.

Gazdasági mutatók és folyamatok

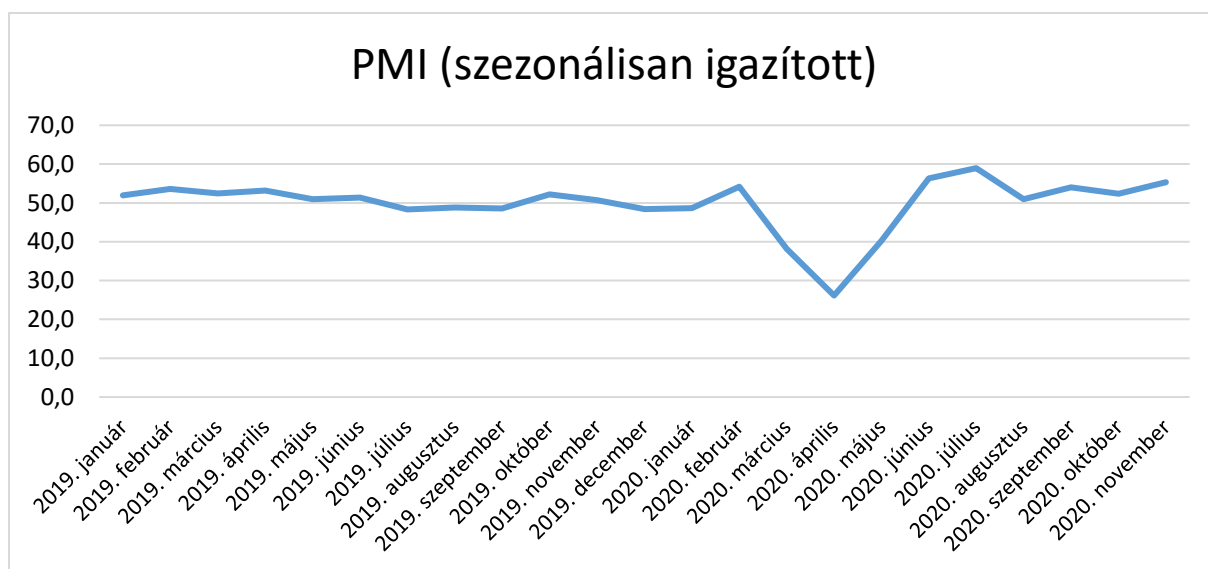
A járvány első hónapjaiban még arra számítottak, hogy az addig 4% körül mozgó **munkanélküliség** 2020. II. negyedévében megduplázódik, a tetőzést pedig 9,8%-kal 2020. szeptemberre becsülték. A várakozástól eltérően a hivatalos munkanélküliség 2020. III. negyedévben is csak 5,3%-ra emelkedett, viszont az alulfoglalkoztatottság mutatója a COVID előtti 10%-ról 13,2%-ra nőtt. A vártnál sokkal kedvezőbb tényadatokban egyértelműen nagy szerepe van a munkahelymegtartó támogatásnak, amelyet közel félmillió munkavállaló után vettek igénybe. A foglalkoztatás szintje a COVID-hoz kapcsolódó átfogó és általános bértámogatások szeptemberi kivezetése után kezdett komolyabban csökkenni, az állástalanok száma pedig emelkedni. A kormány szeptember közepén közzétett előrejelzése a 2020/21-es gazdasági évben 7,7%-os munkanélküliséggel számol, és csak lassú javulást jósol az ezt követő három évben, 5,3%-ra becsülve a 2023/24 évi mutatót. Októberi és novemberi előrejelzéseikben a nagybankok elemzői is sorra visszavették a korábbi, 10% körüli munkanélküliségi csúcsra vonatkozó becsléseiket, és immár 6,2-7,5% körüli tetőzésre számítanak 2020 utolsó negyedévében (erre hivatalos adat 2021. február elején várható).

Az ország **áruforgalmi külkereskedelmében** a 2019/20-as gazdasági évben az export 1,4%-os növekedés mellett 60,2 Mrd NZD-t ért el, az import viszont 4,8%-kal (3 Mrd NZD-vel) csökkenve 58,5 Mrd NZD volt. Utóbbi egyértelműen elsősorban a járvány belső fogyasztást visszafogó gazdasági hatásának következménye, ami megjósolhatóan a 2020-as év egészét

jellemezni fogja. A 2019-es év azonos időszakához képest 2020 első három negyedében az áruk importja jelentősen, 9,1%-kal esett vissza, az export viszont még a kedvezőtlen világgazdasági helyzet ellenére is 2%-kal növekedett.

A **lakossági fogyasztás** visszaesése jelentős, a 2019 második felét is magában foglaló 2019/20-as gazdasági évben 2,4% a csökkenés. A fogyasztói bizalmi index áprilisban történelmi mélypontra esett, de azóta fokozatosan emelkedik: míg augusztusban a hosszú távú átlagértékének 83%-a körül volt – ez a 2009-es globális pénzügyi válság idején mért szintnek felel meg –, addig októberben már az átlag 90%-ára nőtt. A háztartások nagyobb része azonban várhatóan még sokáig óvatos lesz a fogyasztással, nagyobb értékű beszerzéseiket visszafogva. A 2020/21-es évre a kormányzat a fogyasztás 1,2%-os emelkedését várja, tehát nagyjából a felét hozná be a megelőző év visszaesésének.

A fő ipari szövetség által havonta mért **ipari teljesítményindex** (*Performance of Manufacturing Index, PMI*) 2020. áprilisban 26,1 pontra esett, 10 ponttal a 2008 novemberében mért addigi legalacsonyabb érték alá, június–júliusban azonban 55-60 pont körüli szinttel ismét erős bővülést mutatott (az index 50 fölötti értéke az ipari termelés bővülését, 50 alatti érték csökkenést jelez). A járvány augusztusi újbóli megjelenése már nem okozott akkora esést, mint az első hullám, az index tartja az 50 pont fölötti szintet. Ugyanakkor az üzleti bizalom még mindig erősen ingadozó, viszonylag kis impulzusok is felfokozott hatást válthatnak ki. A beruházások, azon belül is különösen az építőipar által generált kereslet jelenthet leginkább stabil kiugrási pontot, köszönhetően a gazdaságélénkítő intézkedéseknek és a kormány szociális lakásépítési programjának.

Adatok forrása: Business NZ

(<https://www.businessnz.org.nz/resources/surveys-and-statistics/pmi>)

A 2018/19-es költségvetési év végén a GDP 19%-án álló **nettó államadósság** a COVID gazdasági hatásai miatt 2020 közepére 27,6%-ra emelkedett. A futó 2020/21-es évben további meredek emelkedés várható 43,0%-ra, majd a következő három évben fokozatosan 55,3%-ra. (Megjegyzendő, hogy az eltérő módszertan miatt az NZ államháztartási adatok közvetlenül nem összevethetők a magyar és más EU tagállamok adataival; az EU-ban alkalmazott módszertan szerint az új-zélandi államadósság GDP-arányos értéke kb. 10%-ponttal magasabb lenne.)

A **nemzeti valuta (NZD) értéke** a 2020 eleji szinthez képest az USD-hez és euróhoz mérve is 8-10%-kal csökkent a március–április időszakban, a II. félév kezdetére azonban a visszaesést jórészt ledolgozta. 2020. december végére az euróval szemben mindössze 2%-kal maradt el az év eleji értékétől, az amerikai dollárhoz képest pedig még erősödött is, 7%-kal jobban állt, mint 2020 elején.

A 2019/20-as gazdasági év egészében az **infláció** (CPI) +1,5% volt, de az időszak utolsó hónapjaiban meredeken esett, 2020. II. negyedévében a megelőző negyedévhez képest -0,5% volt a változás. 2020. III. negyedévében azonban újra pozitívrá fordult, és az előrejelzés szerint a következő két évben a fogyasztói árindex +1,2%-ra állhat be.

Kiemelt ágazatok helyzete

Mint a világon szinte mindenütt, a koronavírus járvány legnagyobb kárvallottja Új-Zélandon is a **turisztikai ágazat**, amely 2018/19-ben közvetlenül 5,8%-kal, évi 16,2 Mrd NZD-vel járult hozzá a GDP-hez, áttételesen pedig további 7% körüli GDP hatása van. A turisztikai ágazat közvetlenül 230 ezer főt, a munkaerő 8,4%-át foglalkoztatja, közvetve pedig közel 400 ezer embert érint, és az export legjelentősebb összetevője, mintegy 21%-os részt adva a teljes áru- és szolgáltatásexportban. A turizmus bevételeinek 42%-át adják a külföldi utazók, ez a COVID következtében átmenetileg teljesen leállt, és egyelőre nem látható, mikor indulhat újra. Az új-zélandi turisztikai ügynökség szerint a nemzetközi turisták elmaradása közel 13 Mrd NZD kiesést okoz az ágazatnak egy év alatt (összehasonlításképp: az ország éves GDP-je 308 Mrd NZD). Az ágazat azt reméli, hogy 2021 első negyedévében legalább Ausztráliával megindulhat az utasforgalom egy közös „COVID buborék” keretében. Ausztrália adja az összes külföldi látogató kb. 40%-át, ezzel – a kormányzati támogatások mellett – az ágazat már feltehetőleg talpon tudna maradni. 2020. október közepétől új-zélandi utasok már korlátozás nélkül beléphetnek Ausztráliába, a másik irányban azonban még várni kell a nyitásra. A COVID felerősítette az érvelést a korábban is fontolgatott stratégiai irányváltás mellett, miszerint az országnak kevesebb, ámde gazdagabb turistára lenne szüksége, akik többet költenek.

Másik kiemelkedő jelentőségű ágazat a **mezőgazdaság**, amely 4,5%-kal, kb. 12,5 Mrd NZD-vel járul hozzá a GDP-hez. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termelést különösebben nem rázta meg a koronavírus járvány gazdasági hatása, kérdés azonban, hogy a legfontosabb export piacokon – így különösen Kínában, Nagy-Britanniában, Ausztráliában – miként alakul a kereslet, illetve milyen gyorsan állnak vissza a COVID hatásaként megugrott szállítási költségek egy elfogadható szintre. Egyelőre a legfontosabb termékcsoporthoz – tejtermékek, marha- és birkahús, gyümölcs – viszonylag jól állják a világgazdasági megingást, de pl. a gyümölcstermesztésben komoly probléma a szezonális vendégmunkások hiánya. Egyes élelmiszerek és a borok új-zélandi exportőreinek kapóra jöhetnek az ausztrál importot nehezítő kínai intézkedések.

Magyar szempontból kedvezőtlen, hogy exportunk 53%-a **személygépjármű**, további 6%-a pedig gépkocsi-alkatrész, elsősorban könnyűfém felni. A személygépkocsi eladások drasztikusan visszaestek a gazdasági helyzet rosszabbodásával. Az egy évvel korábbihoz képest az összes árukategórián belül a gépkocsik importjában volt a legnagyobb, csaknem 61%-os visszaesés 2020. májusban. Bár ezt követően javultak az értékesítési mutatók, még így is 22%-kal kevesebb személyautót adtak el 2020 első tíz hónapjában, mint egy évvel korábban. A

magasabb árú német márkák értékesítése ugyan kevésbé érezte meg a válságot, de jellemzően ezeknél is 10% körüli a visszaesés. A fogyasztói bizalmi mutatók és GDP előrejelzések alapján a lakossági vásárlási kedv és képesség még jó ideig alacsonyabb maradhat a járvány előtti szintnél.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Fiskális intézkedések

Március közepétől szeptember közepéig a kormány több lépésben összesen 49 Mrd NZD (közel 9800 Mrd HUF), azaz a GDP 16,2%-ának megfelelő gazdasági mentőcsomagot jelentett be. Ennek fedezetét több mint 12 Mrd NZD erejéig a 2019/20-as év költségvetése biztosította, a fennmaradó részt pedig az az 50 Mrd NZD nagyságú COVID-19 Reagálási és Újjáépítési Alap (*COVID-19 Response and Recovery Fund*), amelyet négy évre kiterjesztve a 2020/21-es költségvetési év büdzséjének részeként hoztak létre. Ez a forrás – ami nem kiadási célszám, hanem elsősorban a szükséges reagálás feltételét megteremtő keret – a további gazdaság-élénkítő, munkahelymegtartó és munkahelyteremtő intézkedéseket finanszírozza, beleértve pl. komolyabb infrastrukturális beruházásokat is. Az Alapból fedezik a munkahelymegtartó támogatási rendszer 2020. II. félévi folytatását, infrastrukturális beruházásokat, átképzést, a nemzeti légítáraság támogatását, kisebb összegekkel az egyes gazdasági ágazatok és az innováció támogatását.

A konkrét intézkedések közt a legfontosabb a munkahelyek megmentése érdekében márciusban bevezetett jövedelemkiegészítő támogatás, amelyre 2020. június végéig kb. 12,1 Mrd NZD-t fordítottak, a most futó 2020/21-es költségvetési év büdzséjében pedig további 2,7 Mrd forrásigény szerepel. Ezt a megtartott álláshelyek után igényelhetnék azok a vállalkozások, amelyek bevétele a megelőző év azonos időszakához képest legalább 30%-kal csökkent a járvány következtében. A támogatás a heti legalább 20 órában foglalkoztatott munkavállalók után heti bruttó 585,8 NZD, ennél rövidebb heti munkaidő esetén pedig 350,0 NZD. A támogatást a munkáltató köteles volt a munkavállalónak továbbadni. Az eredetileg három hónapra szánt intézkedés két alkalommal meghosszabbítva végül is nagyjából 2020. szeptember közepéig volt hatályban, de a jogosult vállalati kört június 10-től leszűkítették azokra, amelyek legalább 40% bevételkiesést szenvedtek el.

További fontosabb fiskális intézkedések: 2,8 Mrd NZD támogatás a legszegényebb társadalmi rétegeknek; 1,6 Mrd NZD nagyságú átképzési csomag; 0,6 Mrd NZD támogatás a légiforgalmi ágazat szereplőinek; kedvezményes kölcsön maximum 50 teljes munkaidős alkalmazottat foglalkoztató kis- és középvállalatok számára (maximum 10000 NZD + 1800 NZD/fő alkalmazott). A munkáspárti kormány 2020. októberi újráválasztása után az egyik jelentős új terv: több mint 0,3 Mrd NZD-vel a tartós munkanélküliség által leginkább fenyegetett munkakeresők alkalmazásának, illetve önálló vállalkozás indításának támogatása.

A közvetlen készpénztámogatások mellett az adózási és amortizációs szabályok megváltoztatásával a kormány átmenetileg mintegy 2,8 Mrd NZD-vel javította a vállalkozások likviditását, illetve állami hitelgaranciát hirdetett kisvállalkozások és jelzáloghiteles magán-személyek számára. 2020. május 15-től hatályos az üzleti tartozások befagyasztásáról szóló törvénymódosítás, amely a COVID miatt fizetéseképtelen helyzetbe került vállalkozásoknak

moratóriumot ad a törlesztés alól. A moratórium eredetileg 7 hónapra szólt, de december elején meghosszabbították 2021. október 31-ig.

Monetáris intézkedések

2020. március 16-án a jegybank (*Reserve Bank of New Zealand, RBNZ*) 1,00%-ról 0,25%-ra csökkentette az alapkamatot és jelezte elkötelezettségét, hogy ezt a szintet legalább egy éven keresztül tartja. Március második felében az RBNZ számos intézkedést jelentett be a kereskedelmi bankok likviditásának növelése érdekében (pl. deviza- és repóügyletek, tőke-megfelelőségi szabályok átmeneti enyhítése), illetve 30 Mrd USD értékben legalább hat hónapig érvényes devizacsere ügyletről állapodott meg az USA jegybankjával. Március 22-én az RBNZ bejelentette, hogy történetében először a mennyiségi enyhítés eszközéhez nyúl, és max. 30 Mrd NZD értékben, azaz nagyjából a GDP 10%-áig állampapír-vásárlásba kezd. A limitet közben két lépésben 100 Mrd NZD-re emelték – bár az augusztus közepéig felvásált állampapírok értéke még csak 24 Mrd NZD körül járt –, bővítették a felvásárolható állampapírok körét, illetve egy évvel 2022. júniusig kitolták az intézkedés időtávját. A jegybank egyúttal jelezte, hogy ha szükséges, akár további keretet is biztosít államkötvények vásárlására, illetve nem tartja kizártnak az alapkamat negatív tartományba történő csökkentését. További kamatvágás azonban 2020. március óta nem történt. 2020. december 7-től a gazdaság likviditásának javítására a jegybank újabb 28 Mrd NZD értékű forrást ajánlott fel a kereskedelmi bankoknak – hároméves futamidőre, az alapkamatnak megfelelő 0,25%-os kamat mellett –, hogy a vállalati szektorba kihelyezendő hitelekre fordítsák.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Egyelőre nem látható kézzelfogható jele, hogy Új-Zéland importjára – a relációs viszonyok tekintetében – jelentősebb tartós hatása volna a koronavírus helyzet miatti globális kereskedelmi turbulenciának. Elemzői és esetenként akár politikai szinten is hallhatók ugyan olyan hangok, hogy kívánatos lenne a kínai piactól export és import tekintetében egyaránt fennálló függést csökkenteni, de az üzleti racionalitás nem erre mutat. Ráadásul eddig a COVID járvány tapasztalata is azt mutatja, hogy rövid átmeneti megtorpanás után az új-zélandi importőrök viszonylag gyorsan és nagyobb problémák nélkül újra képesek Kínából beszerezni a fogyasztási cikkeket, gépeket, eszközöket, alkatrészeket és egyéb feldolgozóipari termékeket, melyek az ország importjának jelentős hányadát adják. Nem igazán lehet ezért kimondottan a COVID járvány okán megnövekedett érdeklődést tapasztalni más beszerzési források iránt.

A globális járvány első hónapjaiban ugyan Új-Zélandon is megugrott az igény egyes termékek iránt, de – különösen az egészségügyi és vegyipari területen – az engedélyezési eljárások miatt nagyon nehéz ennyire gyorsan jelentkező és csak rövid ideig felfutó keresletet olyan gyártóknak kihasználni, akik eddig nem voltak jelen az országban.

Fentiek mellett is elképzelhető azonban, hogy pl. egyes kiemelt fontosságú **gyógyszerkészítmények, gyógyszeripari alapanyagok**, valamint **egyéni védőeszközök** tekintetében hosszabb távon az import források nagyobb diverzifikációjára fognak törekedni. Az **egészségügyi informatika (eHealth)** egyértelműen új lökést kapott a COVID járvány tapasztalatai alapján, ha vannak nemzetközi viszonylatban kiemelkedően jó és versenyképes magyar megoldások, ezeket érdemes lehet a közeljövőben bemutatni.

A járvány miatt Új-Zélandon is megugrott a virtuális üzleti programok, tájékoztatók, webinárok népszerűsége és száma. Tekintettel az ország egyébként is jelentős földrajzi elszigeteltségére, ezek a fórumok várhatóan tovább élnek majd, bár nyilván enyhül az első hónapok hulláma. Internetes üzleti találkozók szervezésére leginkább az IKT szektorban lehet fogékonyság, valamint egyéb technológia-igényes ágazatokban, pl. precíziós mezőgazdaság, high-tech iparágak. A reláció iránt érdeklődő magyar vállalatoknak érdemes lehet ellenőrizni, hogy a jelentősebb kiállítások, vásárok, szakmai konferenciák szervezői nem kínálnak-e virtuális programokat. Különösen aktív az IKT és high-tech vállalati kör, számos virtuális eseménybe be lehet kapcsolódni, a kínálatról jó áttekintést adnak a következő honlapok:

- <https://nztech.org.nz/events/>
- <https://digitalidentity.nz/event/>

Elérhető nemzetközi tenderek

Kormányzati közbeszerzési portál: <https://www.gets.govt.nz/>. A közbeszerzési tenderek nagy része külföldi bejegyzésű vállalatok számára is elérhető, de egyértelműen kedvezőbb helyzetet jelent, ha a pályázó cég vagy konzorcium rendelkezik Új-Zélandon bejegyzett vállalattal.